

A kolozsvári matematikaiskola kialakulása

Szenkovits Ferenc

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

ferenc.szenkovits@ubbcluj.ro

Az 1872-ben alapított kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem Matematika és Természettudományi Karán kezdetben a matematika oktatására nem találtak képzett matematikusokat. A két meghirdetett tanszékre Brassai Sámuel polihisztort és a műszaki képzettségű Martin Lajos távirdaigazgatót nevezték ki. A következő évtizedekben a dinamikusan fejlődő egyetemen egy egész sor kiváló matematikus oktatott, akik vagy az itt töltött évek alatt (Farkas Gyula) vagy az itt elkezdett, és később Szegeden vagy Budapesten kiteljesedő munkásságuk révén bekerültek a matematikatörténet nagyjai közé (Fejér Lipót, Riesz Frigyes, Haar Alfréd). Ezen matematikusok nevével fémjelzett eredményeket ma a világ minden jelentős egyetemén tanítják. Előadásunkban igyekszünk vázolni az egyetem indulásától napjainkig a kolozsvári magyar nyelvű egyetemi matematikaoktatás alakulását.

Hivatkozások

- [1] TANREND 1872–1919: *A kolozsvári Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem Tanrendje*. Ajtai K. Albert Könyomdája, Kolozsvár.
- [2] BALÁZS Márton – SZENKOVITS Ferenc, 2007: Az erdélyi magyar matematikusok, csillagászok és informatikusok tudományos munkássága az 1945–1990 időszakban. *Historia Scientiarum*, **3**: 22–37.
- [3] KASSAY Gábor – SZENKOVITS Ferenc, 2019: Önálló intézet, megfiatalodott munkaközösség. Kutatás és oktatás a BBTE Magyar Matematika és Informatika Intézetében. *Korunk*, **30** (5): 19–26.
- [4] KÁSA Zoltán – KOLUMBÁN József, 2002: Erdélyi magyar matematikusok és informatikusok kutatásai. 1990–2001. In: TÁNCZOS Vilmos – TÓKÉS Gyöngyvér (szerk.): *Tizenkét év. Összefoglaló tanulmányok az erdélyi magyar tudományos kutatások 1990–2001 közötti eredményeiről*. II. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 9–24.
- [5] KOLUMBÁN József, 2006: A kolozsvári matematikai iskola kialakulása (Száz éve már, több is talán...). In: sz.n. *Az erdélyi magyar tudomány történetéből: A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 2005. évi fórumán elhangzott előadások*. EME, Kolozsvár, 70–94.
- [6] KOLUMBÁN József, 2010: *Matematikai tanszékek a Ferenc József Tudományegyetemen 1940 és 1945 között*. Kézirat.
- [7] OLÁH-GÁL Róbert, 2009: A Ferenc József Tudományegyetemen matematikából doktoráltak listája. *Historia Scientiarum*, **6**: 28–33.
- [8] SZENKOVITS Ferenc, 2014: Remarcable Hungarian mathematicians at the Cluj University. *Studia Universitatis Babeş–Bolyai, Mathematica* **59** (4): 419–433.
- [9] SZENKOVITS Ferenc, 2019: Şcoala clujeană de matematică. In: Daniel DAVID (szerk.): *Tradiție și excelență. Şcolile academice/de ştiință la Universitatea Babeş–Bolyai din Cluj-Napoca*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 67–70.
- [10] SZÉNÁSI Barna, 1970: *A magyarországi matematika története*. Akadémiai Kiadó, Budapest.